

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ Γ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

ΔΙΑ τί ἄρα γε ὁ εὐαγγελιστῆς Ματθαῖος ἐσιώπησε μὲν πάντα τὰ πάθη, διὰ τῶν ὁποίων τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐβασάνιζεν ἐλεεινῶς τὸν σεληνιαζόμενον, μετὰ ἀκριβείας δὲ ἐσημείωσεν, ὅτι πολλάκις κατεκρήμνιζεν αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ; νόημα ἔχει τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἢ σημείωσις πολλὰ ἀξιόλογον. Δύο εἰσὶν αἱ πηγαὶ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων, ὁ θυμὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία· ὁποῖον ἁμαρτήματα καὶ ἂν σοχασθῆς, αὐτὰ ἢ ἐκ τοῦ θυμοῦ ἀναβλύζει ἢ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας· φιλονεικίαι, ἀνυποταξίαι, ἔχθραι, δυναστεῖαι, ἀσπλαγχνίαι, προδοσίαι, ὕβρεις, συκοφαντίαι, πληγαὶ, τραύματα, πόλεμοι, φόνοι, βλασφημίαι, καὶ μύρια ἄλλα φοβερὰ ἁμαρτήματα τὸν θυμὸν ἔχουσι πατέρα· ἀρπαγαί, ἀδικίαι, ἐπιβουλαί, φθόνοι, πορνεῖαι, μοιχεῖαι, μέθαι, γαστριμαργίαι καὶ ἄλλα πάμπολα τοῦ σκότους ἔργα τῆς κακῆς ἐπιθυμίας εἰσὶ βλαστήματα. Ὅποῖον δὲ ὑποδουλώσῃ ὁ διάβο-

λος, ἐκεῖνον πολλάκις μὲν βάλλει εἰς τὸ πῦρ, ἢ γοῦν ρίπτει εἰς τὰ φλογερὰ ἁμαρτήματα τοῦ θυμοῦ, πολλάκις δὲ εἰς τὸ ὕδωρ, τουτέστιν εἰς τὰ παραπτώματα τῆς κακῆς ἐπιθυμίας. Διὰ τοῦτον οὖν τὸν λόγον ὁ εὐαγγελιστῆς Ματθαῖος μετὰ τσοαύτης ἀκριβείας ἐσημείωσεν, ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον πολλάκις ἔρριπτε τὸν δαμιονιζόμενον εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. Τοιοῦτόν τι καὶ ὁ προφητάναξ Δαβὶδ ἐσήμαινεν, ὅταν εὐχόμενος ἔλεγεν, « Ἡμέ-
» ρας ὁ ἥλιος οὐ συγκαύσει σε, οὐδὲ ἡ σε-
» λήνη τὴν νύκτα », διὰ τῆς συγκαύσεως τοῦ ἡλίου ὑπογράφων τὴν φλόγα τοῦ θυμοῦ καὶ διὰ τῆς νυκτερινῆς σελήνης τὰς σαρκικὰς ἠδυπαθείας. Μετὰ τὸ πάθος καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξε-
» νευρίσθη ἀληθῶς τῶν δαιμόνων ἢ δύναμις
» « Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου, ἔλε-
» γεν ὁ δεσπότης τῶν ἀπάντων, νῦν ὁ ἄρχων
» τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω ».

Wal. 120,
6.

1ωά. 12,
31.

Ἄληθῶς δὲ ἐξεβλήθη, διότι μετὰ τὴν ἐν-
 σαρκον τοῦ Χριστοῦ παρουσίαν ἐγένοντο
 ἄλλα τὰ εἶδωλα, τὰ ὅποια ἐλάλουν καὶ
 ἐμάντευον τὰ μέλλοντα, ἔκλεισαν τὸ στόμα
 αὐτῶν τὰ χρηστήρια καὶ οἱ ψευδοχρησιμο-
 λόγοι, σχεδὸν ἐσβύστη ἢ πολυθεΐα, ἢ ὀρθό-
 τερον εἰπεῖν, ἢ τῶν δαιμόνων λατρεία, ὠλιγόστευσαν οἱ δαιμονιζόμενοι, οὐδεμίαν
 ἐξουσίαν ἔχει ὁ διάβολος εἰς τοὺς εὐσεβῶς
 καὶ δικαίως τελευτήσαντας· ἠνοίχθη διὰ
 τοὺς εὐσεβεῖς καὶ φιλαρέτους ἢ πύλη τοῦ
 παραδείσου, ἣν ἡ ἀπάτη αὐτοῦ ἔκλεισε, καὶ
 ἐκλείσθη τὸ στόμα τοῦ ἄδου, ὅπερ αὐτὸς
 ἠνοιξεν· ἔμεινεν ὁμοῦς εἰς αὐτὸν ἡ μόνη ἐξου-
 σία τοῦ πειράζειν. Ὁ μὲν μακάριος Πέτρος
 1. Πέτρ. 5, λέγει, ὅτι ὁ δαίμων « Περιπατεῖ ὡς λέων
 8,
 » ὠρούμενος, ζητῶν τίνα καταπίη »· ὁ θεη-
 γόρος Παῦλος καταγγέλλει ἡμῖν, ὅτι οὐ
 παλαίωμεν μετὰ ἀνθρώπων, αἷμα καὶ σάρκα
 ἔχόντων, καθὼς καὶ ἡμεῖς, « Ἄλλὰ πρὸς
 12,
 » τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς
 » κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος
 » τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας
 αὐτόθι.
 11,
 1. Τιμ. 3, διδάσκει ἡμᾶς, ὅτι ὁ διάβολος ἔχει « Μεθο-
 2. Τιμ. 2, » δείας, ἔχει παγίδας, ἔχει βέλη πεπυρω-
 26,
 ἔφασ. 6, » μένα » μετασχηματίζεται καὶ εἰς ἄγγελον
 16,
 2. Κορ. φωτός.
 11, 14,

Αὐτὸς ἐστὶ πνεῦμα· ἐπειδὴ δὲ καὶ τοῦ
 ἀνθρώπου ἡ ψυχὴ πνεῦμα ἐστὶ, πολλὰ εὐ-
 κολα συγκοινωνεῖ εἰς αὐτὴν τὰς πονηρὰς
 αὐτοῦ ἐννοίας, καὶ διεγείρει ἐν αὐτῇ τοὺς
 κακοὺς διαλογισμούς· Πρὸ τοῦ νὰ ἀμαρτή-
 σης, περιγράφει σοὶ ἐλαφρὸν τὸ ἀμαρτήμα
 καὶ μικρότατον, ἵνα εὐκόλως πέσης· ἀφ' οὗ
 δὲ ἀμαρτήσης, μεγάλην καὶ βαρυτάτην

ζωγραφεῖ τὴν ἀμαρτίαν, ἵνα μὴ μετανοή-
 σης, ἀλλ' ἀπελπισθῆς· τοῦτο ἐστὶ μία τῶν
 μεθοδειῶν αὐτοῦ. Συναντᾷς ἐκ συνεργείας
 αὐτοῦ ξένον πρᾶγμα· αὐτὸς δὲ εὐκολονποιεῖ
 τὴν ὁδὸν καὶ τοὺς τρόπους, ἵνα αὐτὸ ἀρ-
 πάζῃς καὶ σφετερισθῆς· τοῦτο ἐστὶ μία
 τῶν παγίδων, ἣν σοὶ προητοίμασεν. Εἰς
 τοὺς κινδύνους σου ἀρπάζει τὴν ἐλπίδα σου,
 ἵνα μείνης ἀπηλπισμένος· εἰς τὰς ἀσθενείας
 κλέπτει τὴν ὑπομονὴν σου, ἵνα γογγύσῃς
 κατὰ τοῦ θεοῦ· εἰς τὰς δυστυχίας σου ὀξύνει
 τὴν λύπην σου, ἵνα σε ἀποκτείνῃ· εἰς τὸν
 θυμὸν σου ἀνάπτει τὴν ὀργὴν σου, ἵνα
 ὑβρίσῃς, δειρῃς, πληγώσῃς, φονεύσῃς, βλα-
 σφημήσῃς. Τῶν ἐπιθυμιῶν σου λύει τὸν
 χαλινόν, καὶ ἀναφλογίζει τὴν λύσσαν, ἵνα
 καταστήσῃ σε ὄνειδος ἀνθρώπων καὶ ἐξου-
 θένημα λαοῦ, φθείρῃ δὲ τὸ σῶμά σου, καὶ
 κολάσῃ αἰωνίως τὴν ψυχὴν σου· ταῦτα
 εἰσὶ τὰ πεπυρωμένα αὐτοῦ βέλη. Σχημα-
 τίζει πολλάκις τὴν ἀνομίαν ὡς ἀρετὴν·
 ὅθεν ὑβρίζεις καὶ δέρεις, τάχα ἵνα διορθώσῃς
 τὸν πταίστην· ἀδικεῖς, ὅταν κάθησαι κρι-
 τῆς νομίζων, ὅτι ὑπερασπιζέσαι τὸν πτω-
 χόν· κατατρέχεις τὸν ἀδελφόν σου τάχα
 διὰ ζῆλον θεοῦ· τοῦτο δὲ ἐστὶν ὁ μετασχη-
 ματισμὸς αὐτοῦ εἰς ἄγγελον φωτός.

Ἄλλὰ τίς δύναται, ἀδελφοί, νὰ περιγρά-
 ψῃ λεπτομερῶς πάντα τὰ ἔνεδρα, τὰς
 ἐπιβουλάς, τοὺς δόλους καὶ τὴν ἀπάτην
 τοῦ σατανᾶ, νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν πει-
 ράζει, καὶ πλέκει παγίδας· πνεῦμα δὲ ὄν,
 προφθάνει ταχέως εἰς πάντα καιρὸν καὶ
 τόπον, καὶ ἐπιβουλεύει δικαίους καὶ ἀμαρ-
 τωλοὺς· εἰσέρχεται εἰς τὰς οἰκίας καὶ φυ-
 τεύει σκάνδαλα ἀναμέσον ἀνδρῶν καὶ

γυναικός, ἀναμέσον πατρός καὶ υἱοῦ, ἀναμέσον μητρός καὶ θυγατρός, σκανδαλίζει καὶ τοὺς ἡγαπημένους ἀδελφούς· τρέχει εἰς τὰς ἀγοράς, καὶ σπεῖρει ἀναμέσον τῶν πωλούντων καὶ ἀγοραζόντων φιλονεικίας, δόλους, ψεῦδος, ὄρκους· ἐμβαίνει εἰς τὰ μοναστήρια, καὶ κατασπαράττει τῶν μοναζόντων τὴν ἡσυχίαν· προχωρεῖ καὶ εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐχθρεύει τοὺς ἱερωμένους· τὴν νύκτα, ὅταν κοιμᾶσαι, σὲ πειράζει· τὸ πρωί, ὅταν ἐγείρεσαι, ρίπτει κατὰ σοῦ τὰ ταχύτατα αὐτοῦ βέλη· τὴν ὥραν τῆς μεσημβρίας ἔχει ἐτοίμους παγίδας ἀποκρύφους καὶ σκάνδαλα πολυποίκιλα· ἀκαταπαύσως

Ψαλ. 9, 31. « Ἐνηδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ, ὡς λέων ἐν τῇ » μάνδρᾳ αὐτοῦ », ἵνα ἐλκύσῃ, καὶ ἀρπάσῃ σε.

Διὰ τί δὲ ἄραγε συγχωρεῖ ὁ θεὸς τῷ σατανᾷ, ἵνα ἐγείρῃ τόσους πειρασμούς κατὰ τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου; Τὸ διὰ τί ἐστὶ φανερόν· ἵνα ἐκεῖνος πολεμῶν νικᾶται καὶ καταισχύνηται, ἡμεῖς δὲ πολεμούμενοι νικῶμεν καὶ στεφανώμεθα. Ἴνα δὲ μὴ φοβηθῆς τοὺς πολέμους αὐτοῦ, ἄκουσον πῶς θαρρύνει σε ὁ θεὸς διὰ τῆς φωνῆς τοῦ προφήτου αὐτοῦ· « Οὐ φοβηθήσῃ, λέγει, ἀπὸ » φόβου νυκτερινοῦ, ἀπὸ βέλους πετομένου » ἡμέρας, ἀπὸ πράγματος ἐν σκότει δια- » πορευομένου, ἀπὸ συμπτώματος δαιμο- » νίου μεσημβρινοῦ »· ἔρχονται, ναί, χιλιάδες ἐξ ἀριστερῶν σου καὶ μυριάδες ἐκ δεξιῶν σου, ἀλλὰ πίπτουσι, καὶ οὐ δύνανται βλάψαι σε· « Πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους » σου χιλιάς, καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σου, πρὸς » σὲ δὲ οὐκ ἐγγίει »· ὁ θεὸς στέλλει πρὸς σὲ τοὺς ἀγίους ἀγγέλους, ἵνα διαφυλάξωσί

σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου· « Ὅτι τοῖς » ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ δια- » φυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου ».

αὐτ. 11,

Φοβεῖσαι, ὦ ἄνθρωπε τοὺς πειρασμούς τοῦ δαίμονος, καὶ ἀπορεῖς περὶ τοῦ διὰ τί συγχωρεῖ αὐτῷ ὁ θεὸς πειράζειν; Ἐὰν μελετήσῃς τὴν περὶ τοῦ Ἰώβ ἱστορίαν, φεύγει ὁ φόβος σου, καὶ λύεται ἡ ἀπορία σου· ἐκεῖ βλέπεις, ὅτι ὁ διάβολος ἐζήτησε καθ' αὐτὸ ἄδειαν παρὰ τοῦ θεοῦ, ἵνα τὸν Ἰώβ πειράξῃ· λαβὼν δὲ αὐτὴν ἔστησε κατ' αὐτοῦ πάσας τὰς παγίδας αὐτοῦ, μετήλθε πάσας τὰς μεθοδείας, ἔρριψε πάντα τὰ πεπυρωμένα βέλη, ἐξεκένωσε πάσας τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, κατέφθειρε πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· ὅθεν ὁ πλουσιώτατος μετὰ μίαν στιγμὴν ἐγένετο πτωχότατος. Ἐθανάτωσε πάντα τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ· ὅθεν ὁ πολύτεκνος ἀπὸ μιᾶς στιγμῆς εἰς ἄλλην ἐγένετο ἄτεκνος. Ἐπλήγησεν ὅλον τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τραυμάτων ὀδυνηρῶν· ὅθεν ὁ πρότερον ὑγιέστατος, ἐκοίτετο εἰς τὴν γῆν κατατετραυματισμένος, καὶ ἐσκωληκιασμένος, καὶ δι' ὀστράκου ξέων τὰς πληγὰς αὐτοῦ. Ἀπέστειλε τοὺς φίλους αὐτοῦ, ἵνα ἀντὶ παρηγορίας πικρίαν, καὶ ἀντὶ βοήθειας ὀνειδισμοὺς αὐτῷ προσφέρωσι. Τελευταῖον ἔπεισε καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἵνα διὰ τῶν ἐλεεινῶν αὐτῆς λόγων ἀπελπίσῃ αὐτόν, καὶ προτρέψῃ εἰς ἐκφώνησιν βλασφημίας· « Μέχρι τίνος καρτερή- » σῃς; ἔλεγε πρὸς αὐτόν· ἀλλ' εἶπόν τι ῥῆμα » πρὸς Κύριον, καὶ τελεύτα ».

Ἰωβ. 1, 9.

Τί δὲ διὰ τούτων κατώρθωσεν ὁ διάβολος; ἐτελειώσεν ἄραγε τὸν σκοπὸν αὐτοῦ; ἡμάρτικεν ἄραγε ὁ Ἰώβ; οὐχί· « Ἐν πᾶσι τούτοις ταῖς

αὐτ. 90,
5, 6.

Ψαλ. 90,
7.

ισ. 2, 10. » συμβεβηκόσιν αὐτῷ, οὐχ' ἤμαρτεν Ἰώβ
 » οὐδὲ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ ἐναντίον
 » τοῦ θεοῦ ». Τί οὖν κατώρθωσεν; αὐτὸς
 μὲν ἐφάνερωσε τὴν ἀδυναμίαν αὐτοῦ, καὶ
 ἔμεινε κατησχυμμένος, ὁ δὲ Ἰώβ ἔλαβε πα-
 αὐτ. 42, 10. ρὰ Κυρίου διπλᾶ τῶν ὅσα εἶχε πρότερον,
 καὶ ἐδοξάσθη ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου.
 ἀπὸ τότε δὲ καὶ ἕως τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν
 αἰῶνα μεγαλύνεται, καὶ ἐπαινῆται ἡ ὑπο-
 μονὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ εἰς τὸν
 θεὸν ὑπακοή καὶ εὐλάβεια. Πρὸς τούτοις
 δὲ καὶ τοῦτο ἄξιον σημειώσεως ἐστίν· ἔδω-
 κε μὲν ἄδειαν ὁ θεὸς τῷ διαβόλῳ, ἵνα βλά-
 ψῃ καὶ τὰ ὑπάρχοντα τοῦ Ἰώβ καὶ τὰ τέ-
 κνα αὐτοῦ, καὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα· πλὴν
 οὐκ ἐσυγχώρησεν αὐτῷ, ἵνα τὴν ψυχὴν
 αὐτοῦ φθειρῇ. « Εἶπε δὲ ὁ Κύριος τῷ δια-
 αὐτ. 2, 6. » βόλῳ· ἰδοὺ παραδίδωμί σοι αὐτόν· μόνον
 » τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφύλαξον ».

Ἐὰν λοιπὸν οὐδὲ ὁ σατανᾶς ἔχη ἐξου-
 σίαν, οὐδὲ ὁ θεὸς δίδωσιν αὐτῷ ἄδειαν πρὸς
 τὸ βλάψαι τὴν ψυχὴν ἡμῶν, καὶ ἐὰν τὰ
 ὑπ' αὐτοῦ φθειρόμενα ἐπίγεια ἀγαθὰ δι-
 πλασιάζωνται, καὶ οἱ πόλεμοι αὐτοῦ προ-
 ξενῶσι στέφανον ἀμάραντον καὶ δόξαν
 οἰκουμενικὴν καὶ αἰώνιον, τί φοβούμεθα
 αὐτόν; Ὅταν ἡμεῖς ἔχωμεν πίστιν θερμὴν,
 νηπίων βέλη εἰσὶ πάντα τὰ μηχανουργή-
 ματα αὐτοῦ, καὶ δῶρα γίνονται ψυχοφελῆ
 καὶ σωτήρια.

Εἶτα, ἔχοντες ὅπλα θεοκατασκευάστα
 καὶ θεοπαράδοτα, διὰ τῶν ὁποίων, ἐὰν θέ-
 λωμεν, διώκομεν αὐτὸν μακρὰν ἀφ' ἡμῶν,
 τί φοβούμεθα; Δύο ὅπλα ἔχει αὐτὸς κα-
 θ' ἡμῶν, δύο ὅπλα ἔχομεν ἡμεῖς κατ' αὐτοῦ·
 αὐτὸς πειράζει διὰ τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς σαρ-

κός καὶ διὰ τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου,
 ἡμεῖς δὲ διὰ τῆς νηστείας καὶ διὰ τῆς
 προσευχῆς ἐκβάλλομεν αὐτὸν ἔξω· οὐδὲ αὐ-
 τὸς ἄλλα ὅπλα ἔχει, οὐδὲ ἡμεῖς· « Τοῦτο
 » τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰμὴ ἐν προσευ-
 » χῇ καὶ νηστείᾳ ».

Τίς ἀμφιβάλλει, ὅτι ἡ νηστεία μαραίνει
 καὶ καταδαμάζει τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σαρ-
 κός; ἔρχεται αὐτός, ἐγείρει τὴν κακὴν
 ἐπιθυμίαν, καὶ ζητεῖ νὰ καταποντίσῃ τὴν
 ψυχὴν σου εἰς τὸν βόρβορον τῶν ἀμαρτη-
 μάτων τῆς σαρκός· σὺ μὴ περιμείνῃς νὰ
 νηστεύσῃς τῇ τεσάρτῃ ἢ τῇ παρασκευῇ,
 ἀλλὰ νήστευσον τότε εὐθύς ὅλην τὴν ἡμέ-
 ραν· τὸ ἐσπέρας φάγε μόνον ἄρτον, καὶ
 πίε ὕδωρ· αὐτὸς βλέπει τότε τὴν ἀδυνα-
 μίαν αὐτοῦ, καὶ φεύγει· οὐκ ἐπιτείνει τὸν
 πειρασμόν, ἵνα μὴ παρατείνῃς τὴν νησειάν,
 καὶ πολλαπλασιάζῃς τοὺς στεφάνους σου.
 Ἦλθεν αὐτόξ, ἔστησεν ἐνώπιόν σου τὰς
 παιγίδας τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου·
 τρέξον εὐθύς εἰς τὴν μετὰ πίστεως καὶ
 εὐλαβείας προσευχὴν, ζήτησον τὴν χάριν
 τοῦ θεοῦ, εἶπε μετὰ τοῦ Δαβὶδ « Ἀπόστρε-
 φ. 112, 37. » φον τοὺς ὀφθαλμούς μου τοῦ μὴ ἰδεῖν
 » ματαιότητα »· οὐδενός, τοιοιτοτρόπως
 καὶ ὑπὲρ τοιούτων σωτηριωδῶν πραγμά-
 των προσευχομένου, μένει ἀνεργῆτος ἢ
 προσευχῇ καὶ ἄπρακτος· διότι αὕτη ἐστὶν
 ἡ προσευχή, περὶ ἧς ὁ θεὸς εἶπε, « Καὶ
 Μαρ. 21, 22. » πάντα, ὅσα ἂν αἰτήσησθε ἐν τῇ προσευ-
 » χῇ πιστεύοντες, λήψεσθε ». Ὁ θεὸς οὖν, ἐ-
 πακούσας τῆς δεήσεώς σου, ἀποστέλλει
 σοι τὴν ἐπουράνιον αὐτοῦ χάριν, ἣτις ἀπο-
 στρέφει τοὺς ὀφθαλμούς σου ἀπὸ τῆς κο-
 σμικῆς ματαιότητος· καὶ οὕτως ἐκεῖνος

μὲν φεύγει κατησχυμμένος, σὺ δὲ μένεις | τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος
νικητῆς καὶ τροπαιοῦχος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ | εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
